

MUSEUM LOLLAND-FALSTERS

VIRKSOMHEDSPAN 2023-2027

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
VIRKSOMHEDSPLAN FOR MUSEUM LOLLAND-FALSTER 2023-2027	3
FOKUS PÅ BRUGERNE	3
EN OVERORDNET STRATEGI, FIRE INDSATSOMRÅDER OG FEM FOKUSOMRÅDER I VIRKSOMHEDSPLAN 2023-2027	5
INDSATSOMRÅDE 1: NYT MUSEUM	5
MANGE PROJEKTER LEDER FREM MOD NYT MUSEUM	6
OPGAVER I PLANPERIODEN 2023-2027	6
INDSATSOMRÅDE 2: SAMLINGEN FOR FREMTIDEN	9
INDSATSOMRÅDE 3: SYLTHOLM, FOKUS PÅ FORSKNING OG FORMIDLING	12
INDSATSOMRÅDE 4: MUSEETS BYGNINGER	14
FOKUSOMRÅDE 1: MUSEUM OBSCURUM	17
FOKUSOMRÅDE 2: STIFTSMUSEET	18
FOKUSOMRÅDE 3: DE GAMLE HUSE	20
FOKUSOMRÅDE 4: REVENTLOW-MUSEET PEDERSTRUP	21
FOKUSOMRÅDE 5: FORMIDLING I DET ÅBNE LAND OG DIGITAL FORMIDLING	23

VIRKSOMHEDSPLAN FOR MUSEUM LOLLAND-FALSTER 2023-2027

Museum Lolland-Falsters virksomhedsplan 2023-2027 er vedtaget af museets bestyrelse og fremsendes derefter til orientering til hovedtilskudsyderne, som er staten samt Guldborgsund og Lolland kommuner.

VP 2023-2027 indeholder museets visioner og strategier for de kommende fem år.

Planerne indeholder mål og delmål for fire indsatsområder og fem fokusområder, som er museets fire udstillingssteder samt formidling i det åbne land og de digitale platforme. De kommende års store projekter i indsatsområderne vil have afgørende betydning for prioritering af ressourcer i forhold til øvrige opgaver.

Planerne er udarbejdet af ledelse og medarbejdere.

FOKUS PÅ BRUGERNE

De danske museer befinder sig i høj grad i oplevelsesøkonomien. Det betyder fokus på den gode oplevelse som drivkraften i museernes formidling. Det har landet over skabt fantastiske udstillinger, spændende events, bedre service for publikum og bedre museumsbutikker. Til gengæld skabte coronapandemien krisetilstande hos museerne i 2020 og 2021. En periode, som har skabt læring for museerne i hele verden og således også for Museum Lolland-Falster. Museum Lolland-Falster holder fast i sin brede opgaveportefølje for at mindske økonomisk risiko, så museet ikke bliver ramt af krisen i samme grad, som de museer, der satser ensidigt på billetsalg. Samtidig vil Museum Lolland-Falster dog også i de kommende år arbejde med at udvikle vores forretningsmodeller.

Museerne er meget mere end oplevelsesøkonomi. De er også identitetsskabende og dannende og dermed en vigtig institution i forhold til at skabe hele mennesker med viden om, hvor de kommer fra. Vi har som mennesker brug for erindring, udfordring og erkendelse, og de kulturhistoriske museers forskning og formidling giver os et fundament for netop dette.

Museerne giver os med andre ord mulighed for at blive kloge mennesker og myndige borgere. Afsættet henter Museum Lolland-Falster specifikt i vores geografiske område, vores store samlinger og i den viden, vi gennem årene har bygget op. Perspektivet er Lolland-Falsters rolle i Danmarks og det baltiske områdes historie.

Vi mener, at museets berettigelse i fremtiden skal findes i en transformatorisk opfattelse af vores arbejde. Museets gæster skal ikke bare have en god oplevelse, men en forandrende oplevelse, der bevirker, at de vil opnå en stærkere identitet og tilknytning til området. Vores opmærksomhed flytter sig dermed fra den gode oplevelse på museet, til hvordan de besøgende kan bruge deres erfaring til refleksion over livet.

Museets formidling skal præges af fortællinger, som skaber en direkte og personlig tilgang til historien. Kilder og genstande fortæller og iscenesætter historien. Vi skal stå ved, at vi selv er en del af historien, og være meget mere personlige i vores formidling. Omviserne skal sætte sig selv i spil med deres personlige forhold til genstande og kilder. Enhver formidling skal starte med at fortælle, hvorfor det er vigtigt at fortælle lige præcis denne historie.

Genstande og kilder får her en vigtig rolle. De er historiens primære kilder, og de gøres nærværende, når de sættes i denne ramme. I det transformative museum er genstandene centrale kilder og uundværlige. Gennem mødet med autentiske genstande

og museumsfolk skabes interesse for at reflektere over det, de besøgende har oplevet. Denne refleksion skal vi understøtte, så den rækker ud over besøget og ind i folks hverdag.

Denne filosofi har vi formuleret i tre pejlemærker for vores arbejde på museet:

IDENTITET

Museum Lolland-Falster formidler øernes fælles fortid til borgerne og bidrager i væsentlig grad til paletten af vigtige kulturtilbud i de to kommuner. Vi er med til at give borgerne stolthed over vores egn. Museets fortælling om Lolland-Falsters rige kulturarv og spændende historie er billedet på den stolthed og glæde, vi som borgere med rette kan have over Lolland-Falster.

DANNELSE

I en tid, hvor alle taler om kompetencer, er det vigtigt at skelne mellem kompetencer og dannelse. Viden om fortiden er et dannelsesprojekt, som skaber erkendelse af sammenhænge, der rækker ud over den enkeltes egen tid, horisont og behov. Dannelse danner også en modvægt til tidens jeg/mig-kultur. Vi er meget bevidste i vores formidling om, at dannelse skaber myndige borgere, som træffer kvalificerede beslutninger. Således er dannelse en væsentlig forudsætning for et velfungerende demokrati.

MUSEUM FOR ALLE

Museum Lolland-Falster står for kvalitet. Vi er fagligt ambitiøse, og vi åbner os ud mod omverdenen og byder den indenfor. Ligesom vi kommer ud med aktiviteter der, hvor borgerne er. Vi er i øjenhøjde med alle, når vi formidler, og vi gør vores fælles fortid forståelig og vedkommende for alle, også dem, som normalt ikke bruger kulturtilbud.

EN OVERORDNET STRATEGI, FIRE INDSATSOMRÅDER OG FEM FOKUSOMRÅDER I VIRKSOMHEDSPLAN 2023-2027

For de kommende fem år har vi formuleret en overordnet strategi samt fire indsatsområder og fem fokusområder i VP 2023-2027. De er beskrevet nærmere i det følgende:

DEN OVERORDNEDE STRATEGI:

Brugernes og målgruppernes udbytte af museumsbesøget med tilhørende forretningsmodeller er i centrum. Vi vil derfor fokusere på, hvad det er, brugerne får ud af deres museumsbesøg, men også på, hvad brugerne kan bidrage med, når vi skal skabe udstillinger og events. Vi skal samtidig have fokus på at udvikle forretningsmodeller, der passer hertil.

DE FIRE INDSATSOMRÅDER:

De er ikke oplistet i prioriteret rækkefølge, da alle fire områder er lige vigtige.

1. Etablering af nyt museum i Nykøbing Falster, som skal erstatte det gamle i Færgestræde. En kulturarvscampus, der skal indeholde udstillinger, publikumsfaciliteter, fortællende magasin og kontorer. Som en del af projekt Nyt Museum er også fase 1, nemlig bygning af nyt basismagasin, beliggende ved motorvejsafkørsel 48, Maribo, samt udstillingsprojekt Nakskov 2030.
2. "Samlingen for fremtiden" afsluttes, og samlingen flyttes ind på museets nye basismagasin.
3. Beretningsarbejdet i forbindelse med Femernprojektet afsluttes ultimo 2026. Sideløbende arbejdes der med udvikling, funding og realisering af forskningsprojekter.
4. Endelig er der det store og altid pågående projekt med istandsættelse af museets omfattende bygningsmasse.

DE FEM FOKUSOMRÅDER:

Museum Lolland-Falster har defineret fem fokusområder. Det er de fire udstillingssteder samt formidling i det åbne land og den digitale formidling. Museets fire udstillingssteder er Museum Obscurum, De Gamle Huse, Stiftsmuseet og Reventlow-Museet Pederstrup.

INDSATSOMRÅDE 1: NYT MUSEUM

Lolland-Falster ligger centralt, midt mellem Nordeuropa og Skandinavien. Denne beliggenhed og de gode dyrkningsforhold har gjort Lolland-Falster til et rigt og vigtigt område gennem Danmarks- historien. Vores historie på Lolland-Falster er en integreret del af Østersøområdet historie. Denne historie vil vi fortælle i en ny museumsbygning, beliggende i Nykøbing Falster.

Vi ønsker at skabe en ny og mere tidssvarende ramme til formidling og bevaring af kulturarven på Lolland-Falster. Bygningen skal være tilgængelig for alle. Det nye museum skal give borgere og turister gode oplevelser gennem formidling af de skelsættende historier om Lolland-Falster. Udstillingerne skal være relevante og tankevækkende for gæsterne. Museet vil bidrage til livslang læring og dannelse. De besøgende skal have

en oplevelse, som gør, at de reflekterer over besøget og vores historie. Museum Lolland-Falsters aktiviteter åbner for oplevelse, indsigt, dannelse og refleksion og giver folk identitet og perspektiv på deres liv, fortid, nutid og fremtid. Museet skal være porten til nutidens og fremtidens Lolland og Falster. Det er hos os, gæsten møder koncentrationen af Lolland-Falster og bliver klogere på sig selv og sine medmennesker.

Et nyt museum i Nykøbing skal, med andre ord, skabe identitet for borgerne på Lolland-Falster og repræsentere stolthed over vores områdes historie som en del af det baltiske kulturområde og som Danmarks rige spisekammer. Her er en mulighed for at skabe en ny attraktion for turister fra ind- og udland med nationale og internationale udstillinger.

Det nye museum kommer til at ligge i det nye hus på havnen i Nykøbing, som kommer til at hedde Bastebro. Her kommer museet til at dele hus med bibliotek/borgerservice, billedkunstskolen og musikskolen.

MANGE PROJEKTER LEDER FREM MOD NYT MUSEUM

En række projekter leder frem mod nyt museum. Et af de meget store og tidskrævende projekter er Samlingen for fremtiden, som beskrevet særskilt under indsatsområde 2. Et andet stort projekt er 101 Fortællinger, som er navnet på udstillingskonceptet for det nye museum. Gennemgangen af museets samling og identifikation af de 101 fortællinger er hjørnestenene i det nye museum. Andre projekter er indtaget i museets arbejdsportefølje, fordi de anses som en del af grundlaget for det nye museum. Det er blandt andet Madprojektet støttet af Nordea-fonden og udstillingen Nakskov 2030. Museet vil indgå i flere projekter i planperioden, såfremt de kan tilføre arbejdet mod det nye museum værdi.

Museets administration arbejder også frem mod et nyt museum. Således er målet, at administrationen er papirløs ved indflytningen. Der er derfor en række arkiver, der skal gennemgås, kasseres og digitaliseres. Det er i første omgang også i administrationen, at arbejdet med FN's 17 verdensmål udspringer. Ledelsen opkvalificerer i denne planperiode museets medarbejdere og afsøger, hvilke kompetencer der mangler.

OPGAVER I PLANPERIODEN 2023-2027

NYT MUSEUM

Der foreligger en meget stor opgave i fundraising af det nye museum. I 2023 påbegyndes arbejdet endelig med fondene, vi forventer, at fondsarbejdet vil stå på i hele planperioden. Der skal skaffes midler til bygningen med udenomsarealer, indretning og udstillinger. I 2021 blev behovet for plads i bygningen afklaret, og derved er vi kommet tættere på den endelige pris. Den endelige placering på havnen er nu også på plads, takket være arkitektfirmaet C.F. Møllers plan for Nykøbing Havn. Politikerne i Guldborgsund Kommune har besluttet at flytte bibliotek/borgerservice, billedkunstskolen og musikskolen med på havnen i det nye Bastebrohus. Der skal også udarbejdes en endelig forretningsplan med afklaring af årligt besøgstal og prissætning på et besøg. I anden halvdel af planperioden arbejdes på at søge fonde til indretning af basismagasin og udstillinger, ligesom vi håber at udskrive arkitektkonkurrence. Hvert år evalueres forløbet med det nye museum.

NYT BASISBASISMAGASIN

I 2021 blev det besluttet, at 75 % af museets samlinger skal samles i et nyt, topmoderne og energirigtigt basisbasismagasin til ca. 21 mio. Projektet er første etape af projekt Nyt Museum Lolland-Falster. Planlægningsarbejdet med basismagasinet er i gang og fortsætter i 2023. Det forventes, at det ny basismagasin kan tages i drift første kvartal af 2024. Det bliver placeret ved motorvejsafkørsel 48, Maribo.

101 FORTÆLLINGER

Sideløbende med arbejdet med nyt museum arbejdes der fortsat med at kortlægge museets og Sydhavsnernes DNA i projektet 101 Fortællinger. Der indsamles og beskrives løbende fortællinger. I 2023 inddrages omverdenen i projektet via en brugerundersøgelse, som skal afdække, hvad man gerne vil se/mødes af på det nye museum. I planperioden fortsættes arbejdet med at definere museets kernefortællinger, hvilket sker i tæt sammenhæng med og under gensidig påvirkning fra de 101 Fortællinger.

MADKULTURPROJEKTET STØTTET AF NORDEA-FONDEN

I samarbejde med firmaet KOST gennemfører museet frem til 2023 Madkulturprojektet. Museet er gået ind i projektet for at komme dybere ned i vores særegne madkultur og for at kunne arbejde på nye måder med publikum og kommende målgrupper for det nye museum. Projektet gennemføres med løbende evaluering i perioden 2021- 2023. I resten af planperioden implementeres erfaringerne fra projektet. I 2023 arbejdes der på at udvikle et nyt, eksternt finansieret projekt baseret på de opnåede resultater og erfaringer.

NAKSKOV 2030

I forbindelse med Lolland Kommunes store satsning Nakskov 2030 udarbejder museet en ny udstilling i den store havnebygning på kajen. Det giver Museum Lolland-Falster en fast base i Nakskov, og Nakskov får den udstilling om byens og fjordens historie, som byen fortjener.

Museet får samtidig mulighed for at afprøve udstillingskoncepter og identificere flere bidrag til 101 Fortællinger. Fundraising og indholdsproduktion gennemføres i 2023. Opbygningen af udstillingen påbegyndes primo 2024 med forventet åbning ultimo juni 2024.

AALHOLM

Aalholm Slot har fået nye ejere, som ønsker at få afdækket slottets historie. Det arbejde udfører vi i de kommende år for dem. Der bliver arbejdet med interviews, kilder og arkæologiske udgravninger.

EFTERUDDANNELSE – NYT MUSEUM, NYE KOMPETENCER

I de kommende år går museet store omvæltninger i møde. Der bliver brug for nye medarbejdere med nye kompetencer, ligesom de medarbejdere, vi har, skal sikres nye kompetencer gennem efteruddannelse. I 2023 fortsætter ledelsen arbejdet med at identificere de nye kompetencer, og museet går i dialog med medarbejdere om uddannelses tilbud. I perioden 2023-2027 vil uddannelsesplaner blive rullet ud.

ADMINISTRATION – PÅ VEJ MOD DET PAPIRLØSE KONTOR

I det nye museum skal hele museets administration være papirløs. Det betyder, at mange hyldemeter af gamle administrationssager skal gennemgås med henblik på indscanning af relevante dokumenter og kassation. Da museets administration løbende får flere opgaver, samtidig med at der er blevet færre ansatte, er der behov for effektivisering af de arbejdsprocesser, som kan gøres smartere. Der skal også indarbejdes et egentlig HR-system, som skal gøre det nemmere at overholde GDPR.

I 2023 udarbejdes en plan over denne proces, ligesom der i museets butikker indføres et nyt kassesystem, som kan "snakke sammen" med museets regnskabsprogram.

OPRYDNING I ADMINISTRATIVE ARKIVER

Oprydningskampagner fastsættes. Ud over en periode, hvor alle deltager, skal der sættes særlige kampagner i gang i administrationen, hvor alle gamle arkiver fra de "gamle" museer skal sorteres og gennemgås. Hvornår og hvordan dette kan sættes i værk, afhænger af øvrige opgaver samt personaleressourcer.

WHISTLEBLOWERORDNING

Fra den 17. december 2023 skal alle virksomheder mellem 50-249 medarbejdere have en whistleblower ordning. Således også Museum Lolland-Falster. I 2023 skal vi beslutte, hvilken model vi går med.

PERSONALEHÅNDBOG

Hvert år gennemgås personalehåndbogen for ændringer i forhold til lovgivning og overenskomster. Der vil løbende ske opdateringer. Det vurderes i hvert tilfælde, om det skal via MED-udvalget, eller om det er en ændring, vi er juridisk forpligtet til at gøre.

INDSATSOMRÅDE 2: SAMLINGEN FOR FREMTIDEN

Museets strategiplan Next Step 2030 har stort fokus på samlingen, som skal være fuldt registreret og opbevaret på en for genstande og medarbejdere forsvarlig måde i et nyt magasin i 2030. Samlingen er museets rygrad og unikke grundlag for at skabe oplevelse, indsigt og refleksion. Frem mod 2026 gennemgås samlingen således, at den består af genstande med en enestående kulturhistorisk værdi. I forbindelse med samlingsgennemgangen udskilles genstande, som på grund af manglende proveniens eller meget dårlig bevaringstilstand ikke længere skal indgå i museets samling.

Fremtidig indsamling foregår via udgravninger, undersøgelser og gennem museets borgerinddragelse og debatskabende tiltag samt nationalt og internationalt samarbejde. Genstande optages alene i samlingen i henhold til museets indsamlingspolitik.

Museum Lolland-Falsters samling af genstande, arkivalier, fotos med mere er hjørnesten i udforskningen og formidlingen af Lolland-Falsters historie og kulturhistoriske udvikling. Museets nuværende samling er resultatet af mere end 100 års indsamlingsarbejde. Som sådan afspejler samlingen ikke kun forskellige tiders indsamlingsprioriteter i forhold til emner, men også det generelle skift i tilgangen til indsamling over tid, som karakteriserer museumssamlinger i Danmark.

Sideløbende med det indsamlingsmæssige paradigmeskifte har de faglige krav til samlingerne ændret sig. De er skærpet i takt med, at museerne er blevet professionaliserede. I dag er genstandens proveniens mindst lige så vigtig som selve genstanden; altså de oplysninger om oprindelse, ejerforhold og brug, der gør det muligt at sætte genstanden ind i en kulturhistorisk sammenhæng.

Det er det kulturhistoriske perspektiv, som giver genstandene i museets samling deres særlige fortællekraft og udsagnsværdi, såvel formidlings- som forskningsmæssigt.

Ved indgangen til 2023 er der foretaget gennemgang af alle de rum på museet, hvor der ved projektets start fandtes genstande. De genstande, som efter gennemgang fortsat skal indgå i museets samling, er for størstedelens vedkommende flyttet til midlertidige basismagasin (Østersøhallen, Strandholmgård og 2. sal på Stiftsmuseet). Genstande, som ikke længere skal indgå i samlingen, er blevet udskilt/kasseret. Vi har et antal udeståender i form af genstande på Froms basismagasin, tekstilsamlingen fra Falsters Minder samt den arkæologiske samling i kælderen i Frisegade 45 (inkl. efterslæb af uregistrerede genstande). Dertil kommer museets samling af arkivalier, fotos og bøger samt en stor opgave med afrensning af skimmelinficerede genstande.

Afviklingen af ovennævnte udeståender fortsætter i planperiode sideløbende med planlægning, etablering og ibrugtagning af det nye basismagasin.

MÅL

1. Genstandssamlingen består udelukkende af genstande, hvor der på kulturhistorisk og/ eller bevaringsmæssigt niveau er taget stilling til den enkelte genstands eksistens i samlingen
2. Der er udarbejdet bevaringsplan med et kulturhistorisk sigte, som gør det muligt at prioritere bevaringsmæssige ressourcer (herunder konserveringsandele) optimalt
3. Museet har fuldt overblik over og korrekt registrering af inddeponerede genstande
4. Der er ikke længere et registreringsmæssigt efterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgangen 2015-2021
5. Der er udarbejdet en proces- og ressourceplan for rengøring af skimmelinficerede genstande. Rengøringen foretages sideløbende med indflytningen på det nye basismagasin
6. Sideløbende formidles arbejdet med samlingsgennemgangen, og der søges løbende midler fra Slots- og Kulturstyrelsens samlingspulje til det fortsatte arbejde med Samlingen for fremtiden og dertil relaterede projekter
7. Indflytning på nyt basismagasin

Målsætninger for perioden 2023-2027

Der er opstillet følgende delmål for Samlingen for fremtiden:

2023:

Samlingsgennemgang

- Kassation af gennemgåede genstande på Stiftsmuseets loft
- Nedbringelse af registreringsefterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgang 2016-2021

Nyt basismagasin

- Færdiggørelse og kontrahering af indflytningsplan
- Udbud af byggeentreprise
- Påbegyndelse af byggeri
- Rømning af Strandholmgård, Femern A/S har anmodet museet om at rømme lokalerne på Strandholm

2024:**Samlingsgennemgang**

- Nedbringelse af registreringsefterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgang 2016-2021
- Udarbejdelse af SARA-hierarki

Nyt basismagasin

- Byggefase
- Overdragelse af byggeri samt påbegyndelse af indflytning

2025:**Samlingsgennemgang**

- Nedbringelse af registreringsefterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgang 2016-2021

Nyt basismagasin

- Indflytning af samling

2026:**Samlingsgennemgang**

- Nedbringelse af registreringsefterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgang 2016-2021

Nyt basismagasin

- Indflytning af samling

2027:**Samlingsgennemgang**

- Nedbringelse af registreringsefterslæb akkumuleret i forbindelse med samlingsgennemgang 2016-2021

Nyt basismagasin

- Afrensning af skimmelinficerede genstande

Eventuelle udeståender ved udgangen af 2027:

- Afrensning af skimmelinficerede genstande

INDSATSOMRÅDE 3: SYLTHOLM, FOKUS PÅ FORSKNING OG FORMIDLING UDGRAVNINGERNE I RØDBYHAVN

Det arkæologiske undersøgelsesprojekt forud for etableringen af den faste forbindelse under Femern Bælt er en gave til Museum Lolland-Falster. Projektet giver ekstraordinær mulighed for at skabe en unik kulturhistorisk profil, såvel forsknings- som formidlingsmæssigt, både nationalt og internationalt. De gennemførte udgravninger - navnlig i den inddæmmede del af anlægs- området, hvor bevaringsforholdene er ekstremt gode - har resulteret i flere store og enestående fund i form af velbevarede genstande af træ, smukt forarbejdede redskaber, fiskegærder og meget andet; heriblandt fund, der bringer os helt tæt på fortidens mennesker i form af tand- mærker, fingeraftryk, 5.000 år gamle fodspor og ikke mindst fundet af 5.700 år gammelt DNA fra en pige eller kvinde i en klump birkebeg.

Ved indgangen til 2023 er feltundersøgelserne afsluttet. Arbejdet med projektet vil her efter fokusere på afvikling af beretningsopgaver, indfrielse af projektets forskningsmæssige potentiale samt formidling af fund og resultater fra udgravningerne.

Målsætning for perioden 2023-2027

Der er opstillet følgende delmål for feltundersøgelser, forskning og formidling i forbindelse med Femernprojektet:

FELTUNDERSØGELSER

- Analyser og afrapportering af undersøgelsesdata afsluttes ultimo 2026
- Inden for planperioden foretages der slutbasismagasiner af fundene

FORSKNING

Frem mod 2027 arbejdes der - sammen med eksterne forskere og forskningsinstitutioner - på at samle forskningen i et paraplyprojekt, der fokuserer på 4 centrale aspekter af Lolland-Falsters kulturhistorie – Development, Identity, Communication and Exchange (DICE).

I relation til ovenstående er der i 2021 og 2022 blevet udviklet, ansøgt og opnået bevilling af eksterne midler til en række projekter, som gennemføres i planperioden.

LOST-konference publikation - "Changing Identity in a Changing World"

På basis af bevilling fra Augustinus Fonden udgives bidrag fra LOST-konferencen, afholdt i juni 2022, i en fagfællebedømt publikation. I 2023 omfatter arbejdet med publikationen trykning og udgivelse.

3L netværk – "Lolland's Lost Landscapes"

Netværket blev etableret i 2022 på basis af bevilling fra DFF, og kører i henhold til tidsplanen til og med 2024.

Netværket skal bidrage til realiseringen af ovennævnte paraplyprojekt via udvikling af og fundraising til større og mindre forskningsprojekter i samarbejde med eksterne forskere/ forskningsinstitutioner. Forskningsprojekterne skal fokusere på et eller flere af aspekterne i DICE.

2023 vil være den vigtigste aktivitetsperiode for netværket, hvor de potentielle forskningstemaer, som er blevet defineret ifm. netværksaktiviteterne i 2022, skal udvikles og efterfølgende fundraises.

Forskningsprojekt "Stenalderens religion"

Udviklingen af forskningsprojektet, som blev påbegyndt i forbindelse med religionsforsker Michael Rothsteins (SDU) gæsteforskningsprofessorat, fortsætter - bl.a. via 3L-netværket. I 2023 skal udviklingen af forskningsprojektet færdiggøres og fundraises.

Gæsteforskningsprofessorat og forskningsprojekt "Økonomi & Økologi på Lolland-Falster i forhistoriske tid"

Det Frie Forskningsråd har bevilget midler til et treårigt gæsteforskningsprofessorat til Dr. Ulrich Schmölcke (ZBSA). I perioden 2023-2025 skal Ulrich Schmölcke i samarbejde med museets arkæologer arbejde på et projekt vedrørende det økologiske grundlag for og udviklingen i subsistensøkonomien på Lolland og Falster baseret på det terrestriske arkæozoologiske materiale fra mesolitikum til bronzealder.

Fiskeriet i det forhistoriske Syltholm Fjord – En diakron analyse (SylFish)

Augustinus Fonden har bevilget midler til projektet, der fokuserer på fiskeriet i den forhistoriske Syltholm Fjord fra mesolitikum til bronzealderen ud fra et miljømæssigt arkæologisk og historisk økologisk perspektiv. Projektet påbegyndes i 2023 og afsluttes i 2026. I 2023 omfatter arbejdet med projektet følgende:

Forskningsudgravning i Godsted Mose på Lolland

Primo 2023 udarbejdes ansøgning til Kulturministeriets Forskningsudvalg (KFU) om midler til at foretage en forskningsudgravning i Godsted Mose.

Mosen er rig på bopladser fra jægerstenalderens sidste del (Ertebøllekulturen), men der har ikke tidligere været foretaget systematiske og professionelle undersøgelser af dem. I forbindelse med projektet foretages der en afgrænset udgravning på en af de bopladser, som ligger i udkanten af mosen. Udgravningen skal gøre det muligt at vurdere bopladsens bevaringstilstand og forskningspotentiale. I relation til sidstnævnte er det forventningen, at bopladsen kan give ny viden om overgangen mellem jæger- og bondestenalder og dermed bidrage til den forskning om samme emne, som museet er i gang med på basis af resultaterne fra det store Femernprojekt.

FORMIDLING

I planperioden vil fokus være på proceshistorier via hjemmeside, SoMe og presse i relation til resultaterne af beretningsarbejdet, formidling af den løbende forskningsindsats samt i udstillinger, foredrag, 101 Fortællinger m.m.

INDSATSOMRÅDE 4: MUSEETS BYGNINGER

Museets bygningsmasse er stor og dyr at vedligeholde. Den består for størstedelens vedkommende af bevaringsværdige eller fredede bygninger fra omkring 1650 og frem. Frilandsmuseet har en række huse med tilhørende haver og grønne arealer. Stiftsmuseet er ligeledes delvist omgivet af grønne områder og en større forplads. Museet ejer desuden Klosterruinen i Maribo. Murværket på Klosterruinen i Maribo stabiliseres løbende efter aftale med Slots- og Kulturstyrelsen. Til Pederstrup hører en hel park med tilhørende ridehus. I Nykøbing er der ligeledes mindre, grønne arealer.

De mange og forskelligartede håndværksmæssige udfordringer kræver både faglig indsigt og teknisk kunnen. På frilandsmuseet arbejder vi til stadighed med at skabe bedre værksteder med bedre arbejdsforhold for håndværkerne. Også på de andre adresser er det naturligvis nødvendigt at have enkle værkstedsfaciliteter til mindre og akutte reparationer på stedet.

Målsætning for perioden

I planperioden udvikles for museets bygninger en rammeplan, der rummer de store opgaver, der kræver ekstern finansiering, såsom:

- Nyt tag på ridehuset på Reventlow-Museet Pederstrup i sammenhæng med den kommende helhedsplan for Pederstrup
- Nyt tag på laden ved De Gamle Huse med en pris på omkring 2-3.000.000 kroner kan ikke ske uden ekstern finansiering. Laden skal ses i sammenhæng med helhedsplanen for frilandsmuseet

Vi har en vision om at dele vores viden og kunnen via et såkaldt håndværkervidenscenter, der skal etableres i den store lade ved De Gamle Huse. Her vil vi via udstillinger og mindre værkstedsstationer formidle gamle håndværk og traditioner.

2023

Pederstrup:

- Nyt tag på ridehuset. Arbejdet med fundraising begynder
- Broerne i parken renoveres
- Fortsat vinduesrenovering på hovedbygningen
- Rygningen på hovedhuset efterses og skiftes, etape 1+2
- Fondsansøgninger til nyt tag på Ridehuset påbegyndes

De Gamle Huse:

- Udskiftning af rygningen på den store lade
- Taget på smedjen skiftes og forventes færdigt senest 2023
- Fortsættelse af arbejdet med nyt værksted
- Reparation af tavler og kalkning af Skovpavillonen
- Bindingsværk og felter i Falstergården efterses og reparerer
- Nyt tag (østside + valme) samt mure på skolen efterses
- Møllehuset tjæres

Stiftsmuseet:

- Hoveddøren istandsættes
- Fugearbejde

Nykøbing:

- Czarens hus: eftersyn og reparation af tag og bindingsværk; fodrem skiftes
- Frisegade 43: opfriskning af toiletter
- Frisegade 40: rygningen lægges om
- Czarens hus: omlægning af fliser i gården (ved skraldespande)
- Færgestræde: nyt/opfriskning af toilet
- Froms basismagasin: restaurering/kalkning
- Frisegade 40-42 samt 43-45 optimering af kontorer

2024

Pederstrup:

- Hovedbygningens grundmure efterses og kalkes om nødvendigt
- Opfriskning af toiletter inde i Ridehuset

De Gamle Huse:

- Skovridergården kalkes og efterses. På Lokhuset skal al ydre kalk bankes af, og væggene skal repareres og kalkes. 1 skotrende på Falstergården skiftes
- Mulig madpakke-pavillon bygges. Kræver fondsmidler
- Møllevingerne tjæres

Nyt magasin:

- Indflytning på kontorerne og mandskabsområderne

Nykøbing:

- Frisegade 43-45: skal muligvis kalkes. Bygningsgennemgang af gården og de resterende bygninger
- Portoverliggeren over den inderste del af porten efterses og mures op om nødvendigt
- Forberedelse af flytning af kontorer til nyt magasin

Nakskov:

- Bygning af udstilling til havnebygningen, indflytning i samme

2025

Pederstrup:

- Iskælderen mures efter
- Caféen males, og udvendigt træ efterses

De Gamle Huse:

- Projektmodning og fundraising til nyt tag på laden
- Kapellanhuset skal have eftersat tag, ligesom mure efterses og kalkes. Gulvet lægges eventuelt på ny

Nyt magasin:

- Løbende: genstandsflytning

Nykøbing:

- Frisegade 45: gavlen pudses
- Czarens Hus: vinduer renoveres
- Færgestræde: vinduer mod gaden renoveres

2026

De Gamle Huse:

- Hvis midlerne til at få udskiftet taget på laden er kommet, bliver en del af arbejdsplanen viet til dette store arbejde.
Ellers er året planlagt som "buffer-år", hvor vi kan samle op på ting, vi ikke har nået i de forgangne år.

Nyt magasin:

- Løbende: genstandsflytning

Nykøbing:

Nyt museum: 3-4. kvartal

- 3-4. kvartal: indflytning af kontorer, værksteder m.m.
- Begyndende opbygning af udstillinger

2027

Pederstrup:

- De hvide broer renoveres
- Mulig klargøring til udstilling i Ridehuset i forbindelse med Art Barns

De Gamle Huse:

- Renovering af Skovpavillionen (ekstern finansiering)

Nykøbing:

- Nyt museum: Bygning af udstilling til åbning samme år

FOKUSOMRÅDE 1: MUSEUM OBSCURUM

I 2017 blev den gamle byudstilling taget ned, og Falsters Minder blev omdannet til Museum Obscurum. En udstilling, som fylder hele museet, og hvor vi formidler tro, overtro og "fake news" på en anderledes måde. Museum Obscurum er blevet taget vel imod, og det er besøgt af nye målgrupper. Udstillingen vandt Historiske Dages fornyelsespris i 2018, og i 2019 blev der føjet et "Break in Room"-koncept til udstillingen.

I perioden 2023-2027 fortsætter udstillingen med løbende fornyelser. Det er museets ønske, at Turistinformationen fortsat indgår i bygningen.

Målsætninger for perioden 2023-2027

Der er opsat følgende mål for Museum Obscurum:

Udstillingen:

- Der tilbydes fortsat tematiserede omvisninger
- Break in Room-koncept: Kører i hele planperioden med minimum 16 bestilte arrangementer årligt
- Der laves aktiviteter i Nykøbing i relation til Museum Obscurum
- Der udbydes stadig foredrag med relevante emner

FOKUSOMRÅDE 2:

STIFTMUSEET

Stiftsmuseet fungerer som et living lab, hvor vi afprøver nye formidlingsformer og udstillinger over temaer, som bliver centrale i det nye museum.

Første skridt i den proces blev taget i 2020 med åbning af stenalderudstillingen LOLA, som er baseret på fund og forskningsresultater fra Syltholmprojektet under Femernundersøgelserne. Her udgør fundet af en klump birkebeg med DNA fra en pige/kvinde, som levede for cirka 5.700 år siden, det fortællingsmæssige omdrejningspunkt.

Udover LOLA huser Stiftsmuseet i øjeblikket særudstillingen HAV om fiskeri i to forskellige tidsaldre på to forskellige steder på Lolland – hhv. Syltholm i stenalderen og Albuen i 1900-tallet – og udstilling OMG om middelalderens tro baseret på museets enestående samling af korbuekrucifikser. OMG er en permanent udstilling, mens HAV og LOLA er særudstillinger, som løber frem til udgangen af 2024.

I den foregående planperiode blev de gamle udstillinger på 1. sal taget ned i forbindelse med samlingsgennemgangen, og der er blevet udarbejdet en plan for kommende udstillinger frem mod 2027. Hvorvidt planen realiseres, afhænger af prioriteringen af ressourcer i forhold til de store projekter, som museet har igangsat (nyt basismagasin, Nakskov 2030 og nyt museum).

Det er museets ønske, at Turistinformationen fortsat indgår i bygningen.

Målsætning for perioden 2023-2027

2023

LOLA-udstilling:

- Vedligeholdelsesarbejder og implementering af nyt lydspor
- Afholdelse af temaforedrag, events og ferieaktiviteter

HAV-udstilling:

- Udstillingen tilføjes fiskegærde fra stenalderen, når konserveringen på National museet er færdigt

Mig og min by-udstilling:

- Vandrestilling for mindre børn åbner på 1. sal den 23. juni
- Afholdelse af undervisningsforløb for børnehaver og skoler

2024

HAV- og LOLA-udstillingerne er åbne året ud

Mig og min by-udstillingen nedtages i februar

2025

HAV- og LOLA-udstillingerne nedtages

Udvikling og fundraising af ny særudstilling i stueetagen om klosteret i Maribo

2026

Klosterudstillingen opbygges og åbner

Udvikling og fundraising af ny permanent udstilling på 1. sal om Maribo By

2027

Klosterudstillingen er åben

Udstilling om Maribo By opbygges og åbner

FOKUSOMRÅDE 3: DE GAMLE HUSE

De Gamle Huse udvikles med fokus på sanselighed. Husene må bruges, og gradvist skiftes museumsgenstandene ud med kopier eller studiesamlingsgenstande. Museet skal være ramme om en inkluderende oplevelse, som berører, danner og gør gæsterne klogere på vores fortid på landet. Formidlingsformen vil ligge op ad og hænge sammen med den, der foregår på Reventlow-Museet Pederstrup med levendegørelse og hands-on aktiviteter.

I 2022 er der udarbejdet en helhedsplan for De Gamle Huse ("De Gamle Huse 2.0"). Planen, som fokuserer på levendegørelse og brugeroplevelse samt udvidelse af De Gamle Huses fysiske rammer, herunder også investering og udvikling af bygningsmassen, skal med løbende justeringer være retningsgivende for hovedaktiviteterne i de kommende år. Store projekter, der forudsætter ekstern finansiering, iværksættes først efter 2025.

Målsætning for perioden 2023-2027

2023

- Implementering af forretningsmodel i helhedsplanen. Modellen udarbejdes på basis af principperne i Styrk Museets Forretningsøkonomi
- Fokus på formidlingstiltag med fokus på levendegørelse – i 2023 vil Stormflodsoplevelsesrummet og temaudstillingen Da Døden Kom Forbi, som begge blev etableret i 2022, vil fortsat være åbne
- Faste arrangementer: Valborgsaften, Fastelavn, Gamle Håndværk, Damptræf, Sommersjov, omvisninger, Tyg, Hyg og Byg og Allehelgensaften
- Nye arrangementer i samarbejde med EGN-projektet og Reventlow-Museet Pederstrup: aftenarrangement om bondesamfundets mad (EGN), julearrangementer for skoler og børnehaver om julen og dens madmæssige forberedelser på landet og på herregården (Pederstrup)

Formidlingsinitiativer frem imod 2027:

- Levende formidling i husene, hvor især Falstergården, Smedjen, Havehuset og Kapellanhuset er aktive hen over sæsonen og især i forbindelse med aktiviteter
- Fokus på levendegørelse i husene i samarbejde med Reventlow-Museet Pederstrup med blandt andet tekstiler og hverdagsting, så man får fornemmelsen af, at der er nogen, der lige er gået ud af rummet
- I samarbejde med Reventlow-Museet Pederstrup etableres en frivillig tekstilgruppe, der skal være med til at udbygge samlingen af formidlingsdragter på de to besøgsdestinationer

Udviklingsprojekter frem imod 2027:

- Permanent pavillon på området, der kan bruges til udendørsaktiviteter
- Inddragelse af Skovpavillionen i frilandsmuseets område

FOKUSOMRÅDE 4:

REVENTLOW-MUSEET PEDERSTRUP

RMP formidler historien med udgangspunkt i familien Reventlow, herregårdsliv, idéernes historie, mad, naturoplevelse og landbrugets historie. Formidlingsformen hænger sammen med den, der foregår på frilandsmuseet De Gamle Huse. Levendegørelse, hands-on aktiviteter, historiske middage, kurser og mulighed for at røre og prøve museets genstande skal være en fast del af museets formidlingstiltag.

Desuden arbejdes der specifikt på at udvikle formidlingsprodukter, der kan tiltrække grupper uden for den almindelige åbningssæson.

I 2022 er der udarbejdet en helhedsplan for RMP. Planen fokuserer på både langsigtede og kortsigtede milepæle i forhold til løbende fornyelse af udstillingen, opgradering af bygningsmassen både indvendigt og udvendigt samt udvikling af formidlingstiltag i samspil med den omgivende park.

Målsætninger for perioden 2023-2027

2023:

- Implementering af forretningsmodel i helhedsplanen. Modellen udarbejdes på basis af principperne i Styrk Museets Forretningsøkonomi
- Udvikling af tema om frihed til eget liv og egen krop. I 2023 gennemføres der undervisningsforløb (bl.a. i forbindelse med Dannelsesrygsækken) for skoleklasser
- Strategisk fundraising til forsknings-, udviklings- og formidlingsprojekterne Interiører fra Empiren og Herregården - din historie
- Udvikling af Art Barns-projektet
- Konsolidering af den cafédrift i det historiske køkken, som blev igangsat i 2022
- Udlejning af Ridehuset i samarbejde med Lolland Kommune
- Samarbejde med foreninger, der ønsker at bruge parken til aktiviteter
- Forskellige formidlingsaktiviteter, arrangementer og events i løbet af året

Formidlingsinitiativer frem imod 2027

- Levende formidling på museet og i parken hen over sæsonen og især i forbindelse med aktiviteter - især vha. frivillige
- Fokus på levendegørelse i husene i samarbejde med frilandsmuseet med bl.a. tekstiler og hverdagsting, så man får fornemmelsen af, at der er nogen, der lige er gået ud af rummet
- Etablering af en frivillig tekstilgruppe i samarbejde med frilandsmuseet, der skal være med til at udbygge samlingen af formidlingsdragter på de to besøgsdestinationer
- Etablering af RMP som et reelt undervisningssted
- Fokus på musik på herregården

Udviklingsprojekter frem imod 2027

- Plan for, hvordan parken kan bringes i spil som del af formidlingen. Planen skal bidrage til helhedsplanen for RMP ved at skabe sammenhæng mellem park, hovedbygning og ridehus/café

- Vedligeholdelse og udvikling af bygningsmassen. Udvendig vedligeholdelse sker med udgangspunkt i eksisterende plan, som skal suppleres med plan for den indvendige vedligeholdelse, hvor der i 2023 skal foreligge en plan for istandsættelse og udnyttelse af 1. sal, og hvor stueetagen skal være helt ommalet i 2030. Planen for interiør-delen udvikles som led i projektet Interiører fra empiren, der kræver fundraising. Fondsstøtte til maling er delvist skaffet, og der er søgt midler til forskning
- I forbindelse med udviklingen af temaet om frihed til eget liv og egen krop er der bevilliget midler til forskningsophold på Thomas Jeffersons landsted Monticello, Virginia, USA
- Udviklingsplan, som omfatter hovedbygning med café samt Ridehuset

FOKUSOMRÅDE 5:

FORMIDLING I DET ÅBNE LAND OG DIGITAL FORMIDLING

Formidling i det åbne land

I planperioden er formidlingen fortsat fokuseret på demokratisk dannelse, der har til formål at den enkelte bliver en kompetent deltager i samfundet, som handler og vælger selvstændigt på et oplyst og reflekteret grundlag. Det gør vi især ved at forankre kulturhistoriske perspektiver i lokale kilder og steder. Derfor skal flere ud i det åbne land og lære om Lolland-Falsters særlige historiske kendetegn. Dette sker dels i form af åbne formidlingstilbud uden for museets mure (byvandring, landskabsture mv.), dels i form af outreach-projekter med fokus på børn og unge samt på udsatte samfundsgrupper.

I 2023-2027 vil udviklingen af nye formidlingstilbud uden for murene ske i tæt sammenhæng med etableringen af det nye besøgscenter med udstilling i havnebygningen på Honnørkajen i Nakskov. Tilbuddene skal indfri centrets funktion som katapult, der sender gæsterne ud til kulturhistoriske steder i Nakskov og det omkringliggende fjordlandskab.

I 2023-2027 har museets outreach-projekter til formål dels at nå målgrupper, der aldrig eller sjældent af sig selv opsøger museer, dels at være et redskab til udvikling af tværsektorielle samarbejder, hvor den kulturhistoriske formidling og dannelse inddrages i f.eks. kommunale sundheds- og byfornyelsesprojekter.

Planlagte outreach-projekter:

Rødder

I samarbejde med Storstrøms Fængsel, Headspace, Helhedsplan Lindholm, Guldborgsund Kommune, Folkesundhed og Professionshøjskolen Absalon skal museet i perioden 2023-2026 gennemføre projektet Rødder, som har fokus på at bringe kulturhistorien ud til børn og voksne i udsatte positioner – med svag uddannelses- og arbejdsmarkedstilknytning. Projektet er delvist finansieret af en bevilling fra Slots- og Kulturstyrelsens pulje til styrkelse af museernes relevans for nye brugergrupper.

Ind på museet

I 2024 udvikles projektet Ind på museet, som med afsæt i erfaringer fra Dannelsesrygsækken og netværket fra Rødder har til formål at etablere et partnerskab med Professionshøjskolen Absalon med fokus på metodeudvikling målrettet pædagoguddannelsen. Som del af projektet udvikles og etableres et didaktisk introduktionsforløb, der skal øge de studerendes kendskab til kulturhistoriske museers potentiale i forhold til dannelsesmæssige og pædagogiske praksisser. Projektet søges støttet via VELUX FONDENS pulje til sociale indsatser med forventet opstart i 2025. Det er intentionen, at undervisningsforløb bliver indlejret i det kommende nye museum i Bastebrohuset.

Målsætninger for 2023-2027

- Aktiv tilstedeværelse uden for museets matrikler i forbindelse med aktuel forskning (åben udgravning), ved folkelige sammenkomster samt ved at tilbyde omvisninger i by og landskab
- Udvikling af formidlingstilbud i sammenhæng med etablering af besøgscenter med udstilling i havnebygningen på Honnørkajen i Nakskov
- Udvikling, funding og gennemførelse af outreach-projekter målrettet børn, unge og udsatte grupper

Digital formidling

Museet er aktivt på sociale medier - både Facebook og Instagram - med profiler for museets fire udstillingssteder De Gamle Huse, Stiftsmuseet, Museum Obscurum og Reventlow-Museet Pederstrup samt for den samlede organisation.

Museet benytter profilerne til at markedsføre og formidle begivenheder, aktiviteter og faglig viden samt indgå i dialog med brugerne. Museet ønsker at fastholde og udbygge det nuværende aktivitetsniveau samt, i det omfang det er relevant at udbygge sin tilstedeværelse på nye medier.

I 2021 lanceredes en ny hjemmeside, som i 2022 fik tilføjet en webshop. Hjemmesiden, som har fokus på salg og oplevelser, kræver løbende opdatering og videreudvikling og bør i 2023 gennemgå en større opdatering.

Museets digitale formidling har fokus på Indhold og relevans for brugeren.

Den digitale formidling skal dels skabe et større salg, og dels udbrede kendskabet til museet og den særlige kulturarv, vi formidler. Den overordnede ambition kommer fra Fremtidens museum med fokus på medborgerskab, herunder at være opsøgende og aktivt til stede i de (digitale) rum, som brugerne færdes mest i.

Ved at forstå målgruppen, dens medievaner og brugerrejsen, kan vi lettere lave relevant indhold og skabe et større engagement hos brugeren og derved billetsalg.

I den forbindelse er vores push-medier fokuseret på lokale brugere og turister i højsæsonen i de områder på Lolland-Falster, der er tættest befolket, mens vores pull-medier henvender sig til hele Danmark.

I planperioden arbejdes der videre med at udvikle og skærpe definitionen af content-begrebet med fokus på, hvordan markedsfører museet og samtidig gøre kulturarven og -historien aktuel for brugerne.

Målsætninger for 2023-2027

- Optimering af hjemmeside og webshop – både visuelt og i forhold til brugervenlighed
- Markedsføring af museets udstillingssteder og arrangementer
- Evaluering og udvikling af nyhedsbrev
- Udarbejdelse af personaer og skabelse af målrettet markedsføring på basis af brugerundersøgelser
- Testning af små film, der i kort form fortæller om lokale fund/kilder/sites mv., målrettet grupper, testning af filmkoncepter for DGH og Pederstrup
- Udvikling af digitalt univers til besøgscentret på Honnørkajen i Nakskov